

НАЦРТ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ
САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА

Члан 1.

У Закону о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20 – др. закон), после члана 2. додаје се члан 2а који гласи:

„Члан 2а

Министарство унутрашњих послова - Управа саобраћајне полиције, Полицијска управа за град Београд и подручне полицијске управе спроводе превентивне активности самостално, односно у сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја или другим субјектима безбедности саобраћаја.”.

Члан 2.

У члану 7. став 1. тачка 13) после речи: „саобраћај” додају се речи: „лаких електричних возила,”.

У тачки 25) после речи: „пешака” додају се речи: „и лаких електричних возила”.

У тачки 26) после речи: „бицикала” додају се речи: „и лаких електричних возила”.

У тачки 26а) речи: „и бициклиста” замењују се запетом и речима: „бицикала и лаких електричних возила”.

После тачке 31) додаје се тачка 31а) која гласи:

„31а) *лако електрично возило* је возило са најмање два точка, са механичким управљачем, без места за седење, чија трајна номинална снага електромотора није већа од 0,6 kW, чија највећа конструктивна брзина не прелази 25 km/h и чија маса празног возила не прелази 35 kg.”.

Став 4. мења се и гласи:

„Поступак утврђивања статуса, одузимања статуса и разврставања возила од историјског значаја (олдтајмер), садржај и начин вођења евиденције, као и изглед и садржај идентификационе потврде о возилима од историјског значаја прописује министар надлежан за послове саобраћаја, на предлог Агенције за безбедност саобраћаја.”

Члан 3.

У члану 9. став 2. тачка 25) тачка се замењује запетом.

Додаје се тачка 26) која гласи:

„26) обавља послове у вези са утврђивањем статуса, одузимањем статуса и разврставањем возила од историјског значаја, издавањем идентификационе потврде и вођењем евиденције за возила од историјског значаја.”

Члан 4.

У члану 40. став 2. после речи: „бицикла” додају се речи: „и лаког електричног возила”.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Возач лаког електричног возила, када се креће коловозом, сме да користи коловоз у ширини од највише 1 m од десне ивице коловоза, осим на делу пута испред раскрснице или другог места на коме возило скреће улево, односно када врши претицање или обилажење.”

Члан 5.

У глави IV, у називу одељка 20. после речи: „саобраћају” додају се речи: „лаких електричних возила,”.

Члан 6.

После члана 88. додаје се члан 88а који гласи:

„Члан 88а

Лице млађе од 14 година не сме да управља лаким електричним возилом на јавним путевима.”

Члан 7.

У члану 89. став 2. после речи „бицикла,” додају се речи: „лаког електричног возила,”.

У ставу 3. после речи: „бицикла” додају се речи: „или лаког електричног возила”.

У ставу 4. после речи: „бицикла,” додају се речи: „лакких електричних возила,”.

Члан 8.

У члану 90. став 1. после речи: „возач”, додају се речи: „лаког електричног возила,”.

Члан 9.

У члану 91. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Лице које није навршило 18 година живота, за време док управља лаким електричним возилом, мора на глави да носи закопчану заштитну бициклистичку кацигу.”

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, после речи: „користе” додају се речи: „возачи лаког електричног возила и”.

Члан 10.

После члана 92. додају се чл. 92а–92г који гласе:

„Члан 92а

Возач лаког електричног возила обавезан је да за кретање користи бициклистичку стазу, пешачко-бициклистичку стазу или бициклистичку траку.

Изузетно од става 1. овог члана, возач лаког електричног возила може за кретање да користи пешачку стазу, пешачку зону или тротоар, уколико не постоји могућност кретања бициклистичком стазом, пешачко-бициклистичком стазом или бициклистичком траком, под условом да не омета кретање пешака и да се креће брзином пешака, а највише 5 km/h.

Изузетно од става 2. овог члана, возач лаког електричног возила може се кретати коловозом на путу на коме је брзина кретања ограничена на највише 30 km/h, уколико не постоји могућност кретања пешачком стазом, пешачком зоном или тротоаром.

Члан 92б

Возач не сме превозити друго лице на лаког електричном возилу.

Возач лаког електричног возила мора носити светлоодбојни прслук када се креће коловозом, осим у зони успореног саобраћаја.

Возач лаког електричног возила мора носити светлоодбојни прслук или бити осветљен или означен рефлектујућом материјом ноћу и у условима смањене видљивости када се креће бициклистичком стазом, пешачко-бициклистичком стазом, пешачком зоном и зоном успореног саобраћаја.

Члан 92в

Возач не сме да вози лако електрично возило приликом прелажења коловоза, осим на прелазу бициклистичке стазе преко коловоза.

Члан 92г

Када управља лаким електричним возилом у саобраћају на путу, возач мора имати код себе техничку документацију о возилу којим управља, из које се може утврдити снага

електромотора, конструктивна брзина и маса празног возила и дужан је да је да на увид на захтев овлашћеног лица.”

Члан 11.

У члану 101. додаје се став 2. који гласи:

„На прелазу пута преко железничке пруге у истом нивоу на коме нема браника или полубраника нити уређаја за давање знакова којима се најављује приближавање воза, учесници у саобраћају могу да пређу преко железничке пруге тек пошто се претходно зауставе и увере се да пругом не наилази воз или неко друго возило које се креће по шинама.”

Члан 12.

У члану 122. на крају става 2. додаје се нова реченица која гласи:

„Уз захтев се прилаже доказ о уплаћеној такси.”

У ставу 3, после речи: „вожње” додају се запета и речи: „коју министарство надлежно за унутрашње послове прибавља по службеној дужности”.

После става 7. додају се ст. 8. и 9. који гласе:

„Министарство надлежно за унутрашње послове води евиденцију о издатим дозволама за вршење пробних вожњи ради испитивања произведеног или преправљеног моторног, односно прикључног возила, у електронској форми, у складу са одредбама прописа о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова.

Министар надлежан за унутрашње послове ближе уређује изглед, садржај и начин вођења евиденције из става 8. овог члана.”

Члан 13.

У члану 123. став 4. речи: „претходну сагласност министарства, односно органа јединица локалне самоуправе, надлежног за послове саобраћаја” замењују се речима: „претходно прибављено решење за техничко регулисање саобраћаја и сагласност управљача пута”.

Члан 14.

У члану 137. став 2. речи: „само светлима црвене боје” замењују се речима: „двобојним светлима црвене и жуте боје”.

Члан 15.

Члан 149. мења се и гласи:

„Члан 149.

За регулисање саобраћаја на прелазу пута преко железничке пруге у истом нивоу употребљавају се семафори са светлима црвене и жуте боје. Светла морају бити постављена по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено светло горе, а жуто светло доле, односно по хоризонталној оси, једно поред другог: црвено светло лево, а жуто светло десно.

Светла из става 1. овог члана имају следеће значење:

- 1) црвено светло – забрањен пролаз;
- 2) жуто светло – забрањен пролаз, осим у случају када се возило не може безбедно зауставити испред наведеног знака и
- 3) трепћуће жуто светло – обавеза за све учеснике у саобраћају да се крећу уз повећану опрезност због евентуалног наилазка воза јер семафор којим се најављује приближавање воза није исправан или се не користи, односно семафор и уређај за затварање саобраћаја на прелазу пута преко железничке пруге у истом нивоу није исправан или се не користи.

На семафор из става 1. овог члана може се додати уређај за давање звучних знакова којим се учесници у саобраћају обавештавају о томе да је дат светлосни саобраћајни знак

којим се најављује приближавање воза, односно спуштање уређаја за затварање саобраћаја на прелазу пута преко железничке пруге.”

Члан 16.

Члан 153. мења се и гласи:

„Члан 153.

Прелаз пута преко железничке пруге мора бити обележен прописаном саобраћајном сигнализацијом.

На прелазу пута са савременим коловозним застором (асфалт, бетон, коцка и сл.) преко железничке пруге у истом нивоу постављају се семафори којима се регулише саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге или семафори са браницима или полубраницима, у складу са прописима којим се уређује безбедност у железничком саобраћају.

Браницима и полубраницима којима се забрањује и спречава прелазак возила преко железничке пруге, може се додати уређај за давање звучних знакова који упозоравају на спуштање браника или полубраника и приближавање воза.

Када су на прелазу пута преко железничке пруге постављени семафор, односно семафор са браницима или полубраницима, а уређај за њихову употребу није исправан или се не користи, семафор мора показивати трепћуће жуто светло.

Ближе прописе у погледу техничких карактеристика и начина постављања браника или полубраника, изглед и техничке карактеристике семафора, доноси министар надлежан за послове саобраћаја.”

Члан 17.

У члану 158. став 3. друга реченица мења се и гласи:

„Надлежни орган из члана 157. став 1. овог закона издаје решење за техничко регулисање саобраћаја на основу саобраћајног пројекта којим се утврђује режим саобраћаја.”

Члан 18.

У члану 180. став 3. мења се и гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, лице које управља возилом ватрогасне службе или возилом за очување јавног реда и мира, односно одбране, возачку дозволу за категорију А може добити када наврши 19 година, за категорију С када наврши 18 година, а за категорију D када наврши 21 годину живота.”

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Ближе услове које морају да испуњавају лица из става 3. овог члана прописује министар надлежан за унутрашње послове.”

Члан 19.

У члану 181. ст. 7. и 8. речи: „најмање две године” бришу се.

Члан 20.

У члану 182. после става 9, додају се нови ст. 10. и 11. који гласе:

„Лицу које први пут положи возачки испит за управљање возилима А1, А2 или А категорије, уместо пробне возачке дозволе, издаје се возачка дозвола у складу са одредбама члана 179. овог закона, ако поседује возачку дозволу за управљање возилима АМ и В категорије.

Изузетно, на возача са пробном возачком дозволом, док управља возилом које користи министарство надлежно за унутрашње послове, Војска Србије и службе безбедности, не примењују се ограничења из става 5. тач. 1), 3), 4) и 5) и ст. 7. и 9. овог члана.

Досадашњи став 10. постаје став 12.”

Члан 21.

У члану 230. на крају става 1. додаје се нова реченица која гласи:

„Уколико возило из овог става учествује у саобраћају, али се на њему не оспособљава кандидат за возача, прописане ознаке се не могу налазити на возилу, осим оних које се постављају на бочне стране возила.”

Члан 22.

У члану 246. став 7. речи: „као и возила државног органа надлежног за заштиту и спасавање и” замењују се речима: „возила државног органа надлежног за заштиту и спасавање и ватрогасне јединице, као и ватрогасна возила добровољних”.

Члан 23.

У члану 247. став 1. речи: „у року од осам дана” замењују се речима: „на позив полицијског службеника, у року од осам дана од дана пријема позива”.

Члан 24.

У члану 249. став 2. реч: „као” замењује се речима: „возила која се увозе као употребљавана”.

У ст. 6. и 8. после речи: „лица” додају се запета и речи: „као и обрасцу захтева.”.

После става 13. додају се ст. 14–16. који гласе:

„Одредбе овог члана не примењују се на возила, њихове уређаје, склопове и опрему, док их користе министарство надлежно за унутрашње послове, министарство надлежно за послове одбране, Војска Србије или службе безбедности Републике Србије.

Одредбе овог члана не примењују се на возила, њихове уређаје, склопове и опрему који се користе искључиво у сврхе реализације инфраструктурних пројеката. Сагласност на увоз ових возила издаје министарство надлежно за послове саобраћаја, на захтев министарства у чијем делокругу је реализација инфраструктурног пројекта. Ово изузеће се односи само на период трајања инфраструктурног пројекта.

Изузетно од става 1. овог члана, министар надлежан за послове саобраћаја доноси прописе којима се ближе одређују услови које морају да испуњавају возила од историјског значаја (олдтајмер), а возила која се увозе као употребљавана, која нису произведена у складу са једнообразним техничким условима, морају да испуњавају услове одређене прописом који ближе уређује испитивање возила.”

Члан 25.

У члану 250. став 1. мења се и гласи:

„Преправка возила мора бити извршена у складу са смерницама произвођача возила, када смернице за такву врсту преправке постоје, осим у случају када произвођач, односно представник произвођача у Републици Србији, да сагласност да се преправка може извршити уз одступање од смерница произвођача. Уколико за дату преправку не постоје смернице произвођача возила, преправка се може извршити према правилима струке, уз испуњење захтева прописа који ближе уређују испитивање возила.”

У ставу 2. речи: „завршене најмање академске студије другог степена (мастер)” замењују се речима: „најмање стручни назив мастер инжењер машинства, односно дипломирани инжењер машинства”.

У ставу 6. речи: „се појединачно производи и преправља” замењују се речима: „је појединачно произведено или преправљено”. После тачке, додаје се нова реченица која гласи: „Изузетно, испитивање се може извршити без техничке документације за одређене врсте преправки, у складу са прописом који ближе уређује испитивање возила.”

После става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„У поступку утврђивања статуса, одузимања статуса и разврставања возила од историјског значаја испитивање техничких карактеристика и очуваности возила може извршити правно лице из става 6. овог члана.”

Досадашњи ст. 7–9. постају ст. 8–10.

Члан 26.

У члану 263. став 2. речи: „три године” замењују се речима: „пет година”.

У ставу 4. после речи: „испита за контролора техничког прегледа” додају се запета и речи: „начину и условима за издавање дозволе (лиценце) за контролора техничког прегледа”.

Члан 27.

У члану 264. став 3. прва реченица брише се.

У ставу 11. после речи: „мотокултиватори” додају се запета и речи: „осим возила која се користе за обуку кандидата за возаче”.

После става 12. додаје се став 13. који гласи:

„Изузетно од одредаба ст. 2. и 4. овог члана, новопроизведено возило (возило које је произведено у години која претходи датуму прве регистрације, односно у години када се први пут региструје), које је први пут регистровано у Републици Србији, првом редовном техничком прегледу подвргава се најкасније након две године од дана прве регистрације.”

Члан 28.

У члану 275. став 1. тачка 14) тачка се замењује запетом.

Додаје се тачка 15) која гласи:

„15) регистарске таблице за возила од историјског значаја (олдтајмере).”

Члан 29.

У глави XVIII у називу одељка 12. запета и речи: „односно доказа о учињеном прекршају” бришу се.

Члан 30.

Члан 295. мења се и гласи:

„Члан 295.

„Полицијски службеник ће у контроли саобраћаја, односно у вршењу надзора, од учиниоца тежег прекршаја из области безбедности јавног саобраћаја на путевима, који је у последње две године правноснажно осуђиван за теже прекршаје из ове области, привремено одузети предмет који је био употребљен за извршење тог прекршаја.

Полицијски службеник може у контроли саобраћаја, односно у вршењу надзора, привремено, од учиниоца прекршаја одузети предмет подобан за доказивање противправног понашања.

Полицијски службеник може у контроли саобраћаја, односно у вршењу надзора, привремено, од учиниоца прекршаја одузети предмет намењен или употребљен за извршење прекршаја и ако нису испуњени услови из става 1. овог члана, осим моторног возила.

Трошкове настале у вези са чувањем привремено одузетог предмета сноси лице од кога је предмет одузет.

Привремено одузимање предмета из ст. 1. и 3. овог члана може трајати до окончања поступка пред надлежним судом. Одузети предмет из става 2. овог члана територијално надлежна организациона јединица министарства надлежног за унутрашње послове, након истека рока од 24 часа, без одлагања доставља правном, односно физичком лицу од кога је предмет одузет, осим ако законом није другачије одређено.”

Члан 31.

У члану 296. став. 4. речи: „става 2.” замењују се речима: „ст. 2. и 3.”.

Члан 32.

Члан 297. мења се и гласи:

„Члан 297.

Привредно друштво или друго правно лице, односно државни орган и орган јединице локалне самоуправе и предузетник који врши превоз у друмском саобраћају, дужно је да организује и обавља контролу над испуњеношћу услова за учешће у саобраћају на путу њихових возила и возача, као и услова предвиђених другим прописима од којих зависи безбедност саобраћаја и обезбеди да ти услови буду испуњени.”

Члан 33.

У члану 301. став 2. брише се.

Члан 34.

У члану 307. став 7. речи: „ако оно обавести у писаном облику тај орган да је престало да обавља обуку кандидата за возаче, или” бришу се.

После става 7. додају се нови ст. 8. и 9. који гласе:

„Орган из става 1. овог члана донеће решење о одузимању дозволе за оспособљавање кандидата кандидата за возаче, ако привредно друштво поднесе обавештење да престаје са обављањем обуке кандидата за возаче, у року од 30 дана од дана подношења обавештења.

Обавештење се може доставити и у електронској форми, у складу са прописима којима се уређују електронски документ и електронско пословање.”.

Досадашњи ст. 8–12. постају ст. 10–14.

У досадашњем ставу 13. који постаје став 15. број: „12” замењује се бројем: „14”.

Досадашњи став 14. постаје став 16.”.

Члан 35.

У члану 308. став 4. речи: „ако буде обавештено у писаном облику да је привредно друштво престало да обавља техничке прегледе возила,” бришу се.

После става 4. додају се нови ст. 5 и 6. који гласе:

„Министарство надлежно за унутрашње послове донеће решење о одузимању овлашћења за вршење техничких прегледа возила, ако привредно друштво поднесе обавештење да престаје са обављањем послова техничких прегледа возила, у року од 15 дана од дана подношења обавештења.

Обавештење се може доставити и у електронској форми, у складу са прописима којима се уређују електронски документ и електронско пословање.”.

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 7. и 8.

У досадашњем ставу 7, који постаје став 9, број: „5” замењује се бројем: „7”.

Члан 36.

У члану 314а после става 1. додају се ст. 2. и 3. који гласе:

„Овлашћено службено лице у непосредној контроли саобраћаја може издати упозорење учеснику у саобраћају, односно одустати од процесуирања одређених прекршаја за које је прописана новчана казна у фиксном износу, уколико лице које је учинило такав прекршај није у претходне две године евидентирано као учинилац прекршаја из области безбедности саобраћаја на путевима.

Начин поступања и одлучивања у ситуацијама из ст. 1. и 2. овог члана утврђује министар унутрашњих послова.”

Члан 37.

У члану 325. став 1. тачка 18) број: „8” замењује се бројем: „9”.

Члан 38.

У члану 326. став 1. тачка 19) мења се и гласи:

„19) члана 153. ст. 1, 2 и 4,”.

У тачки 32) број: „10” замењује се бројем: „11”.

Члан 39.

У члану 328. став 2. тачка 15) мења се и гласи:

„15) члана 153. ст. 1, 2 и 4,”.

У тачки 25) број: „10” замењује се бројем: „11”.

Члан 40.

У члану 330. став 1. на крају тачке 23) тачка се замењује запетом и додаје се тачка 24) која гласи:

„24) управља лаким електричним возилом на аутопуту и мотопуту и превози друго лице млађе од 14 година”.

Члан 41.

У члану 331. став 1. после тачке 15) додаје се тачка 15а) која гласи:

„15а) члана 92а, на аутопуту и мотопуту,”.

Члан 42.

У члану 332а став 1. после тачке 8) додаје се тачка 8а), која гласи:

„8а) члана 88а,”.

У тачки 9) речи: „став 1.” замењују се речима: „ст. 1. и 3.”.

После тачке 9) додају се тач. 9а)–9в), које гласе:

„9а) члана 92а, осим на аутопуту и мотопуту,

9б) члана 92б ст. 1. и 2,

9в) члана 92г.”.

Члан 43.

У члану 334. став 1. после тачке 29) додају се тач. 29а) и 29б) које гласе:

„29а) члана 92б став 3,

29б) члана 92в,”.

Члан 44.

У члану 336. став. 4. мења се и гласи:

„Уколико се у време извршења прекршаја за који је предвиђено обавезно изрицање казних поена или прекршаја из поглавља „Обавезе возача према пешацима”, у возилу, односно на возилу, којим управља учинилац прекршаја, налази дете старости до 12 година, осим у аутобусу када се не врши организован превоз деце, учиниоцу прекршаја ће се предвиђени број казних поена за тај прекршај увећати за 2.”

Члан 45.

У члану 338. став. 4. мења се и гласи:

„Уколико се у време извршења прекршаја за који је предвиђено обавезно изрицање заштитне мере забране управљања моторним возилом или прекршаја из поглавља „Обавезе возача према пешацима”, у возилу, односно на возилу којим управља учинилац прекршаја, налази дете старости до 12 година, осим у аутобусу када се врши организован превоз деце, учиниоцу прекршаја ће се предвиђена заштитна мера увећати за два месеца.”

Члан 46.

У члану 341. тачка 23) брише се.

Члан 47.

Подзаконски акти утврђени овим законом донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 48.

Обавезује се управљач железничке инфраструктуре да семафоре који најављују приближавање воза на свим прелазима преко пруге у нивоу, који су у употреби и који се налазе на путу на дан ступања на снагу овог закона, замени са семафорима са двобојним светлима у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Одредба члана 137. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20 – др. закон), према којој се на прелазу пута преко железничке пруге саобраћај возила регулише само светлима црвене боје и одредба члана 149. истог закона према којој се светлосни саобраћајни знакови којима се најављује приближавање воза прелазу пута преко железничке пруге у истом нивоу дају наизменичним паљењем два црвена трепћућа светла у облику круга, што означава обавезу учесника у саобраћају да се зауставе, примењују се на прелазима пута преко железничке пруге регулисаним у складу са наведеним одредбама, до замене семафора у складу са одредбама овог закона, а најкасније три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 49.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи члан 163. став 6. Закона о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, број 24/18).

Члан 50.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 13) Устава Републике Србије, који прописује да Република Србија уређује и обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. Одређивање проблема које Закон треба да реши

Измена Закона о безбедности саобраћаја на путевима предлаже се услед бројних иницијатива Привредне коморе Србије и удружења превозника.

Наиме, указано је да се у привредним друштвима која запошљавају професионалне возаче последњих година бележи константан недостатак квалификованих кадрова. Такође, старосна структура запослених возача у друмском саобраћају је веома неповољна, са просечном старашћу близу 55 година, јер се велики број младих професионалних возача опредељује за рад у другим земљама, где такође постоји потреба за овим кадром, а услови су знатно повољнији.

Овај проблем се једнако манифестује у превозу путника и у превозу робе, односно терета, да би од 1. јануара 2019. године добио најзначајније размере, имајући у виду да је у Европској унији, због потреба за возачима камиона и аутобуса, потпуно извесно отварање тржишта рада и укидање административних препрека за запослење наших грађана у Немачкој.

Услед дефицита ових возача, непосредно је угрожена и безбедност саобраћаја, јер, како селекција није могућа, ангажују се сви расположиви људски ресурси за послове возача аутобуса, уз једини услов – да поседују возачку дозволу за Д категорију.

Овим изменама се отклања досадашњи недостатак Закона који је представљао препреку за преправке употребљаваних моторних возила, када се приликом њиховог увоза утврди да нису у потпуности усаглашена са једнообразним техничким условима у складу са Споразумом о усвајању једнообразних техничких прописа за возила са точковима, опрему и делове који могу бити уграђени или коришћени на возилима са точковима и условима за узајамно признавање додељених хомологација на основу ових прописа, што је дугогодишња успешна пракса у развијеним државама, попут Савезне Републике Немачке. Неусаглашености моторних возила намењених тржиштима у којима се не спроводе једнообразни технички услови за возила се у неким случајевима могу отклонити преправкама, углавном на светлосним и светлосно-сигналним уређајима, уређајима за контролу и давање знакова (односно инструмент табли возила), уз утврђивање граничних вредности издувне емисије. Испитивање ће се вршити према ближим условима у пропису о испитивању возила у одговарајућој процедури.

Такође, овим изменама обухваћене су и одредбе о прелазу пута преко пруге, где се, по угледу на развијеније европске земље уводе двобојни семафори, који су се показали као ефикасније решење, и из ког разлога се очекује једноставније и јефтиније одржавање и уграђивање семафора за регулисање ових прелазу. Овде је значајна новина увођење новог сигналног појма којим се учесник у друмском саобраћају информише да је уређај на путно-пружном прелазу у квару и да се кретање врши уз повећану опрезност, што је од посебног значаја за прелазе на којима нема полубраника.

Ове измене уводе новину у области безбедности саобраћаја на путевима, у посебној подобласти микромобилног саобраћаја, која представља прилагођавање употреби саобраћајних средстава модерног доба, а то су лака електрична возила, утврђујући правила за коришћење тих возила у саобраћају, као и казне за непоштовање тих правила.

Уједно, овим изменама Закона се појашњава и поједностављује поступак утврђивања возила од историјског значаја (олдтајмера).

Поред изнетог, овим изменама и допунама су уграђене препоруке за оптимизацију поступака које Влада РС усвојила уз Програм за поједностављење административних поступака и регулативе „е-ПАПИР” за период 2019. – 2021. године, и којима су оптимизовани поједини елементи административних поступака, као што су рокови и обрасци захтева, ближе је прописана провера испуњености услова и потребне документације за спровођење поступка, као и сам поступак, вођење јавно доступне евиденције и укидање времена важења акта.

Препоруке за оптимизацију које се односе на измене и допуне Нацрта закона дате су у поступцима:

03.00.0003 Дозвола за вршење пробних вожњи ради испитивања произведеног или преправљеног моторног, односно прикључног возила;

03.00.0004 Овлашћење за вршење техничких прегледа возила;

03.00.0005 Решење о одузимању овлашћења за вршење техничких прегледа возила и

03.00.0007 Решење о одузимању дозволе за оспособљавање кандидата за возаче.

Коначно, овим изменама излази се у сусрет захтевима појединих субјеката система безбедности саобраћаја и коригују се одређена раније утврђена решења у закону, у циљу ефикасније примене и прилагођавања другим прописима.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Штите се економски интереси Републике Србије и доприноси се бољој безбедности саобраћаја.

3. Разматране могућности да се проблем реши и без доношења акта

Разматрање проблема дефицита професионалних возача планирано је приликом израде новог Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Међутим, како је процедура за доношење новог закона дуготрајније природе, измена Закона је једино решење. Такође,

изменама Закона се омогућава спровођење Програма еПапир који је Влада РС усвојила 11. јула 2019. године.

4. Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

Доношење овог закона је и једино решење за напред наведене проблеме.

Само изменом Закона може се постићи наведени циљ, јер је Законом утврђен услов поседовања возачке дозволе С, односно С1 категорије у трајању од најмање две године, како би се добила возачка дозвола D, односно D1 категорије.

Такође, само изменама Закона је могуће прописати услове и начин провере испуњености услова, као и елементе административног поступка, као што су рокови, документација и други елементи.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Нацрта закона, којим се додаје члан 2а. Закона, дата је надлежност саобраћајне полиције у погледу спровођења превентивних активности. До сада је превенција била искључива законска надлежност Агенције за безбедност саобраћаја. Овом допуном се по том питању уређује надлежност саобраћајне полиције, а имплицитно и других субјеката безбедности саобраћаја.

У члану 2. Нацрта закона, којим се мења члан 7. Закона, додата је дефиниција лаког електричног возила, као неопходност за уређивање области микромобилног саобраћаја, која до сада није била препозната у прописима. Уједно су измењене дефиниције пешачке стазе, пешачко-бицикличке стазе, бицикличке стазе и бицикличке траке, што је неопходно у смислу спроводљивости нових одредаба којима се уређује микромобилни саобраћај. Уводи се појам „контрола саобразности”, како би се створила целина у Закону у погледу одредаба које се односе на испитивање возила. Такође, у ставу 4. је предвиђено да, уместо Владе, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, на предлог Агенције за безбедност саобраћаја, прописује поступак утврђивања статуса, одузимања статуса и разврставања возила од историјског значаја (олдтајмер), садржај и начин вођења евиденције, као и изглед и садржај идентификационе потврде о возилима од историјског значаја.

У члану 3. Нацрта закона, којим се мења члан 9. Закона предвиђено је да Агенција за безбедност саобраћаја обавља послове у вези са утврђивањем статуса, одузимањем статуса и разврставањем возила од историјског значаја, издавањем идентификационе потврде и вођењем евиденције за возила од историјског значаја.

У чл. 4–10. додате су одредбе које се односе на услове за учествовање лаких електричних моторних возила у саобраћају.

У члану 11. Нацрта закона допуњује се члан 101. Закона, као последица измене члана 153.

У члану 12. Нацрта закона, у циљу прецизирања документације која се подноси уз захтев за издавање дозволе о испуњавању услова за пробну вожњу, прописивања да се подаци прибављају по службеној дужности у складу са чланом 9. ст. 3. и 4. и чланом 103.

Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење) и усаглашавања са чланом 10. Закона о електронској управи („Службени гласник РС”, број 27/18), који, између осталог, прописује да органи успостављају и воде евиденције у електронском облику, допуњује се члан 122. Закона.

У члану 13. Нацрта закона прецизира се поступање надлежних органа приликом одржавања спортских или других приредби на путу у члану 123. Закона.

У члану 14. Нацрта закона којим се мења члан 137. Закона, уводе се двобојни семафори, који су се показали као ефикасније решење, и из ког разлога се очекује једноставније и јефтиније одржавање и уграђивање семафора за регулисање ових прелаза.

У члану 15. Нацрта закона, којим се мења члан 149. Закона, уводи се нови сигнални појам којим се учесник у друмском саобраћају информише да је уређај на путно-пужном прелазу у квару и да се кретање врши уз повећану опрезност, што је од посебног значаја за прелазе на којима нема полубраника.

У члану 16. Нацрта закона, којим се мења члан 153. Закона, у циљу усклађивања са прописима железничког саобраћаја.

У члану 17. Нацрта закона прецизира се поступање надлежних органа приликом техничког регулисања саобраћаја у члану 158. Закона.

У члану 18. Нацрта закона, којим се мења члан 180. Закона дати су изузеци од старосних услова за стицање категорије А у складу са потребама Министарства унутрашњих послова, Војске Србије и служби безбедности. Уједно је предвиђено доношење подзаконског акта којим ће се наведени поступак добијања возачке дозволе ближе уредити.

У члану 19. Нацрта закона, којим се мења члан 181. Закона, брише се временски услов који је утврђен уз услов поседовања возачке дозволе С, односно С1 категорије, пре стицања возачке дозволе D, односно D1 категорије.

У члану 20. Нацрта закона, којим се мења члан 182. Закона, на иницијативу упућену у складу са јавном расправом, у погледу издавања (пробне) возачке дозволе, извршена је допуна која се односи на ученике војних школа и кадете Војне академије, имајући у виду да је у члану 180. већ прописано да ова лица могу стећи возачку дозволу за управљање возилима С категорије са 18 година. Такође, предвиђени су изузеци за припаднике Министарства унутрашњих послова, Војска Србије и служби безбедности у погледу ограничења за управљање возилом са пробном возачком дозволом, приликом управљања службеним возилом.

У члану 21. Нацрта закона, допуњен је члан 230. изузетком који се односи на коришћење возила за оспособљавање за возаче, у тренутку када се то возило не користи у ту сврху.

У члану 22. Нацрта закона, прецизиран је члан 246. Закона, у смислу да обухвата и ватрогасна возила добровољних ватрогасних јединица.

У члану 23. Нацрта закона, којим се мења члан 247. Закона, врши се прецизирање норме тако што се одређује орган коме власник, односно корисник возила треба да да податке и доказе.

У члану 24. Нацрта закона мења се члан 249. Закона, јер се показало да је досадашњи недостатак одредаба овог члана представљао препреку за преправке употребљаваних моторних возила, када се приликом њиховог увоза утврди да нису у потпуности усаглашена са једнообразним техничким условима у складу са Споразумом о усвајању једнообразних техничких прописа за возила са точковима, опрему и делове који могу бити уграђени или коришћени на возилима са точковима и условима за узајамно признавање додељених хомологација на основу ових прописа, што је дугогодишња успешна пракса у развијеним државама, попут Савезне Републике Немачке. Неусаглашености моторних возила намењених тржиштима у којима се не спровode једнообразни технички услови за возила се у неким случајевима могу отклонити преправкама, углавном на светлосним и светлосно-сигналним уређајима, уређајима за контролу и давање знакова (односно инструмент табле возила), уз утврђивање граничних вредности издувне емисије. Испитивање ће се вршити према ближим условима у пропису о испитивању возила у одговарајућој процедури. Такође, дати су одређени изузеци за возила министарства надлежног за унутрашње послове, министарства надлежног за послове одбране, Војске Србије или служби безбедности Републике Србије, возила која се користе за инфраструктурне пројекте и за олдтајмере.

У члану 25. Нацрта закона, мења се члан 250. Закона у ставу 1, којим се прописује да се преправка може извршити на основу смерница произвођача, осим у случају када произвођач, односно представник произвођача у Републици Србији, да сагласност да се преправка може извршити уз одступање од смерница произвођача. Такође, у случају да за дату преправку не постоје смернице произвођача возила, предвиђено је да се преправка може извршити према правилима струке, уз испуњење захтева прописа који ближе уређују испитивање возила. Прецизиран је степен образовања који се захтева за лице које сачињава и потписује техничку документацију на основу које се врши појединачна производња, односно преправка возила. Такође, у ставу 6. додата је реченица којом се прави изузетак од потребе за постојањем техничке документације за све врсте преправки, које ће бити прописане подзаконским актом.

У члану 26. Нацрта закона допуњује се члан 263. Закона у делу који се односи на трајање лиценце за контролора техничког прегледа и подзаконски акт који доноси министар за унутрашње послове, а који се тиче контролора техничког прегледа возила.

У члану 27. Нацрта закона којим се мења члан 264. Закона, проширује се дејство изузетка за новопроизведена возила од правила за редовне техничке прегледе тиме што се обухвата и редован шестомесечни технички преглед, поред редовног годишњег техничког прегледа. Такође, изузимају се возила која се користе за обуку кандидата за возаче од обавезе редовног шестомесечног техничког прегледа.

У члану 28. Нацрта закона допуњује се 275. став 1. Закона додавањем регистарских таблица за возила од историјског значаја.

У чл. 29. и 30. Нацрта закона прецизирају се назив одељка 12. у глави XVIII и привремено одузимање предмета прекршаја у члану 295.

У члану 31. Нацрта закона, исправљена је техничка грешка, која се односи на ситуације издавања решења о уклањању возила.

У члану 32. Нацрта закона, на иницијативу упућену у складу са јавном расправом, у члану 297. Закона бришу се речи које се односе на време управљања и одмора возача, имајући у виду да је усвојен посебан Закон о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима, на основу којег је прописано овлашћење за доношење подзаконског акта у вези са вођењем евиденција из ове области, као и овлашћење надзорним органима да врше спровођење тог закона и на путу и у просторијама превозника. Такође, у смислу наведеног, брисан је и основ за подзаконски акт, узимајући у обзир и дужност органа да прибави податке по службеној дужности у смислу члана 103. Закона о општем управном поступку.

У члану 33. Нацрта закона, на иницијативу упућену у складу са јавном расправом, брише се став 2. у члану 301. Закона.

У члану 34. Нацрта закона, мења се члан 307. Закона, ради дигитализације и поједностављења поступка подношења надлежном органу обавештења о престанку рада од стране привредних субјеката који желе да престану да обављају делатност оспособљавања кандидата за возаче, односно који су престали да обављају обуке кандидата за возаче; поступања по обавештењу и вођења евиденције у електронском облику правних лица којима је одузета дозвола, односно која су престала да обављају обуке кандидата за возаче.

У члану 35. Нацрта закона, у складу са изменама члана 307, мења се и члан 308. Закона, тј. на исти начин се дигитализује и поједностављује поступак подношења обавештавања Министарству унутрашњих послова о томе да је привредно друштво престало да обавља техничке прегледе возила, као и поступање по обавештењу и поступак достављања решења о одузимању дозволе (лиценце) за вршење техничког прегледа возила, односно поступак се спроводи подношењем обавештења привредног субјекта, субјекат престаје са радом наредног дана од дана достављања обавештења надлежном органу, а надлежни орган доноси решење о престанку важења овлашћења за вршење техничких прегледа возила, којим се констатује престанак обављања послова техничких прегледа возила, а у поступку вршења надзора доноси решење којим се одузима дозвола.

У члану 36. Нацрта закона, проширена је могућност одустанка од процесуирања прекршаја, када су у питању најлакши прекршаји, за које је прописана новчана казна у фиксном износу – ако учињеним прекршајем учинилац није угрозио безбедност другог учесника у саобраћају и ако у последње две године није учинио прекршај из области безбедности саобраћаја на путевима.

У чл. 37–45. Нацрта закона мењају се казнене одредбе Закона, чл. 325, 326, 328, 330, 331, 332а, 334, 336. и 338, у вези са напред предложеним изменама.

У чл. 46. и 47. уређене су одредбе о подзаконским актима, у складу са напред наведеним решењима.

У чл. 48–50. Нацрта закона су прелазне и завршне одредбе.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење Закона о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима није потребно обезбедити средства са раздела 15 – Министарство унутрашњих послова.

На основу ове измене Закона очекује се смањење прилива средстава у буџет Републике Србије, по основу редовних техничких прегледа, у износу од 4.500.000,00 динара на годишњем нивоу.

Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 72/19) у члану 3. Б. предвиђено је задуживање код Међународне банке за обнову и развој (Светска банка) за Регионални пројекат трговине и транспортних олакшица до 40.000.000 УСД, односно 35.000.000 ЕУР. С тим у вези, потписан је Споразум о зајму 7. маја 2019. године, а ратификован је у Народној скупштини Републике Србије 21. маја 2019. године („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 6/19). Пројекат се састоји од четири компоненте, од којих Компонента 2 обухвата модернизацију путних прелаза на јавној железничкој инфраструктури. Укупан износ средстава који је предвиђен за модернизацију путних прелаза је 11,45 милиона евра. Предвиђено је да ће се са радовима на модернизацији путних прелаза започети 2020. године.

У оквиру раздела 22 – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, функција 450 – Саобраћај, Програм – 0702 Реализација инфраструктурних пројеката од значаја за Републику Србију, Пројекат Регионални пројекат трговине и транспортних олакшица, 511 – Зграде и грађевински објекти из извора 11 – Примања од иностраних задуживања предвиђен је утрошак у износу од 450.000.000 динара у 2020. години, а у 2021. години – 500.000.000 динара, а остатак кредитних средстава планирано је да се повуче у износу од 424.000.000. динара у 2022. години.